stof getrapt ligt en mishandeld wordt als honden door een koninklijk despoot. Op het welzijn van het volk!"

De Lisle zat in gedachten, met het glas in zijn handen en staarde in het haardvuur. Dietrick, ziende dat hij indruk gemaakt had, boog zich tot den jongen man over en fluisterde hem in het oor:

„Jou dwaas! Zie je niet hoe ze lijden? Zie je niet wat Frankrijk is? Ze is de voetveeg van een tiran! Het volk is verpletterd, het is als schapen geschoren en geslagen zoo vaak Louis het verkiest. Frankrijk is versuft, maar wek het, schud het weer wakker en het zal zijn tranen drogen en lachen als vroeger. Geef het moed, hoop en nieuw leven! Jij kunt het! Jij hebt de macht, de betoovering van de muziek — jij kunt ze opwekken, — bij den hemel jij kunt het!" — Hij was op de knieën gevallen, zijn gelaat gloeiend van opwinding en zijn hand rustende op die van den jongeling, die ineengedoken in zijn stoel zat. De woorden, die van zijn lippen vloeiden, werden met zoo'n kracht van overtuiging en zoo'n hartstochtelijken gloed geuit, dat ze een hart van steen zouden hebben verteederd.

„Wek hen uit hun gevoelloosheid en Violette is voor jou! Geef hun de vrijheid en ze zijn je slaven! Muziek is er in je ziel en jij kunt hun een lied schenken dat hen in beroering zal brengen, hen wakker zal schudden en weer menschen zal maken. Wil je niet? Je moet! Wat beteekent een eed, als heel Frankrijk lijdt, omdat er niemand is die haar leidt. Jij zult zijn leider zijn en jouw naam zal genoemd worden in de toekomst als de redder van Frankrijk! Drink!"

De Lisle dronk zijn glas leeg en Dietrick vulde het opnieuw, wel wetende, dat twee glazen van den krachtigen wijn zijn geest zouden benevelen; drie zouden er muziek uit doen ontspringen als uit een fontein; vier, en zijn weerspannigheid zou gebroken zijn. Hij liep naar het venster, snel ademhalende.

„Kom hier!" beval hij, en De Lisle, half in een droom, gehoorzaamde en plaatste zich naast Dietrick die de gordijnen ter zijde schoof.

„Zie je die vrouw?" vroeg hij schor, terwijl hij in de straat wees. „Zie hoe ze strompelt en wankelt van honger en kou. Twee dagen geleden heeft ze het laatste voedsel gehad aan de kathedraal. Ze is dakloos! Morgen zal men haar waarschijnlijk dood vinden! Gestorven van gebrek en koude! Sluit nu je oogen, en open ze dan weder! Zoo! Daar staat een andere vrouw — 't is Violette! — ze lijdt gebrek, is stervende! Een gouden louis scheidt haar nog van dat vreeselijk lot, dat ook haar lot zal zijn, — tenzij jij het volk doet ontwaken. Doe dat en we zullen onze rechten herwinnen; we zullen niet langer bestolen worden door een vorst; we zullen kunnen werken en geld krijgen voor onzen arbeid! Drink nog eens! Wat zal het zijn: de koning of Violette!" — De Lisle waggelde achteruit en bedekte zijn oogen met beide handen.

„Pijnig me niet!" kreunde hij. „God in den hemel! Wat is een eed als een vrouw in den weg staat?"

Dietrick staarde hem aan met een onderzoekenden blik en een glimlach van triumf op het gelaat. Eindelijk langzaam den arm oplichtende wees hij naar het spinet dat in een hoek stond.

„Zul je het doen... van avond?" vroeg hij.

„Van avond of nimmer," antwoordde De Lisle, met onbestemden blik naar het instrument ziende, terwijl alle uitdrukking uit zijn gezicht week. „Van avond ben ik niet mijzelf; morgen ben ik weer Rouget de Lisle, dienaar van den koning."

Dietrick liep langzaam de kamer door. Aan de deur keerde hij zich om, wachtte en keek het vertrek nog eens rond.

De Lisle stond bij de tafel, vulde met bevende hand zijn glas, lichtte het op hoog boven zijn hoofd en riep met trillende stem:

„Op het heil van het volk!"

Hij dronk den wijn op, maar toen de laatste druppel over zijn lippen was, viel het glas hem uit de hand en in duizend splinters op den grond.

. . . . . .

Laat in den avond zat De Lisle nog op het bankje voor het spinet, zijn vingers gleden doelloos op en neer over de toetsen. Zijn voeten waren ijskoud, maar in zijn hoofd gloeide het, brandde het. Nu en dan klonken kleine gedeelten van een melodie uit het instrument, zoodat een eenzame voorbijganger in de straat blijft stilstaan en luistert.

De Lisle dronk nogmaals. Zij hart sloeg onstuimig en zijn oogen waren zoo beneveld, dat hij nog nauwelijks de witte toetsen onderscheiden kon.

Hij begon met zijn voeten op den grond te stampen om ze wat warmer te krijgen en dit gestamp vereenigd met de onsamenhangende klanken, die hij aan het klavier ontlokte en den geur van den wijn, die in zijn brein opsteeg, schiep in zijn verhitte verbeelding de meest fantastische beelden.

Slaan! Slaan! Slaan!

Hij zag een groote volksmenigte optrekken, hoorde bij iederen slag het gestamp van duizenden voeten; de verwoede hartstocht op hun gezichten maakte indruk op hem.

En toen de dageraad aanbrak en de eerste lichtstralen van den nieuwen dag door de gordijnen vielen, welden er woorden en melodie in hem op, woest, onweerstaanbaar als een niet te weerhouden bergstroom.

Drie uren later, toen Violette de kamer binnentrad en de gordijnen openschoof, vond ze Rouget de Lisle liggen aan den voet van het spinet, slapende met de rechterhand nog op de nu stomme toetsen. En in den slaap lachte hij.

* * *

Toen De Lisle eindelijk ontwaakte, was het reeds diep in den morgen en scheen de zon hem vol in het gelaat. Hij sprong op met een verbaasde uitdrukking in de oogen en streek met vermoeide hand over het voorhoofd.

„Ik geloof dat ik geslapen heb," merkte hij vrij onnoozel op.

„Verwondert u dat, mijnheer?" hoorde hij vragen en hij zag de oogen van Violette een veelbeteekenenden blik van hem op de ledige wijnflesschen en glazen werpen. „Er is een sterk hoofd voor noodig om twee flesschen zwaren wijn te verdragen."

Het volgende oogenblik trad Dietrick de kamer binnen. Een onmerkbare glimlach speelde om zijn lippen, toen hij op De Lisle toetrad en hem de hand op den schouder legde.

„Het was precies twintig minuten over vieren vannacht toen Frankrijk werd bevrijd," zei hij. „Ik heb het gehoord! Ik lag wakker in koortsachtig ongeduld — en wachtte, wachtte, wachtte! Eindelijk kwam ze, de melodie, die Frankrijk in beroering zal brengen. En ik sliep in toen jouw muziek wegstierf; en in mijn droomen zag ik het volk, door jouw akkoorden gewekt de tyrannie van zich afschudden; en jij leidde de menigte, ging aan haar hoofd, — jij met dat lied. Ik zag den dageraad van een groote republiek. Kom laat ons nog eens het lied hooren."

De Lisle ging voor het spinet zitten, zijn vingers vlogen over de toetsen en opeens klonk een der meest aangrijpende refreinen, die de wereld ooit gehoord heeft. De schoone Violette aan het venster gezeten, boog het hoofd van eerbied en ontroering, want terwijl hij speelde, begon de Lisle te zingen, te zingen met zijn rijke tenorstem, de woorden, die hij op de melodie had gedicht. Een paar maal richtte Dietrick zijn oogen ten hemel als om de Voorzienigheid te danken voor deze hemelsche muziek; hij vouwde de handen te zamen en bij iedere rijzing van de gloedvolle melodie kneep hij zijn vingers zoo krampachtig ineen, dat de nagels hem in het vleesch drongen. Ten laatste sloop hij, de oogen vol tranen, stil de kamer uit.

De muziek was geëindigd, De Lisle stond op en Violette vast in de oogen ziende, kwam hij haar met uitgestrekte handen te gemoet.

„Den afgeloopen nacht was ik een beest," zei hij. „En toch — werd in dezen nacht dit lied geboren. Waarom moest een liederlijke ongebondenheid geheiligd worden door dezen zang? Ik heb geen verontschuldigingen! Ik kwam hierheen om je mijn liefde aan te bieden, de liefde van een trouw hart, en nu.... nu ben ik meer overtuigd van mijn nietswaardigheid dan ooit te voren!"

Hij was eenige stappen teruggegaan, maar nu stond zij op, trad op hem toe en bleef vlak voor hem staan.
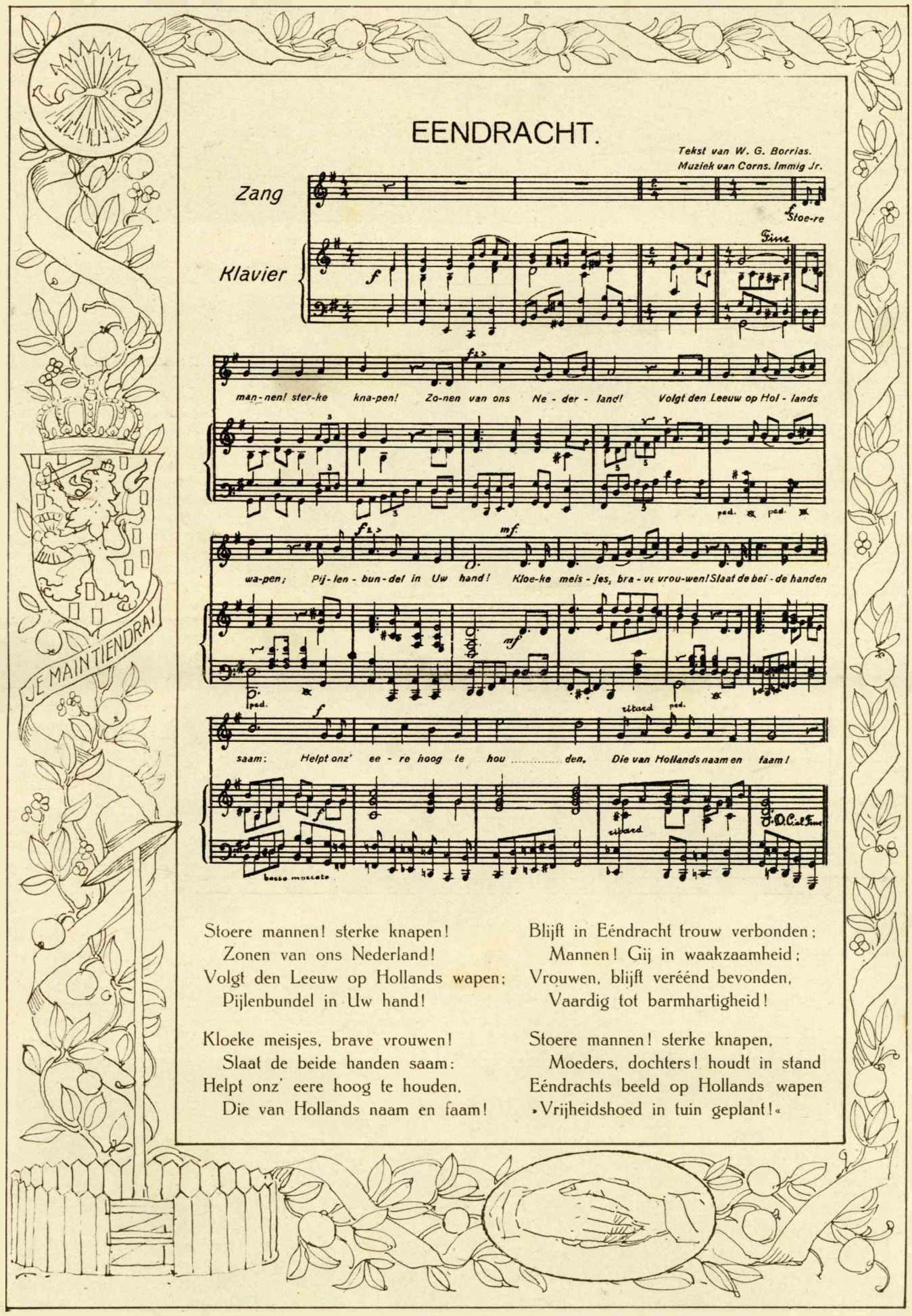
„Heb je er nooit aan gedacht," zei ze „dat genieën als jij tot het toppunt van roem zouden klimmen, als zij niet ten onder gingen door hun groote gebreken. Ik bewonder je, en — ja ten spijt van je fouten — heb ik de grootste achting voor je. Zou je nu niet, dit wetende, en omdat ik het je vraag, een jaar, twaalf maanden lang den wijnbeker

